

KREUPEL

Zon, 24°C., wind ZZW, kracht 2-3, krimpnd ZZO, toenemend 3-4, droog: de ingrediënten voor een heerlijk zeiltochtje van Naarden naar Enkhuizen, Enkhuizen – De Kreupel – Enkhuizen en weer terug van Enkhuizen naar Naarden. Het beetje wind op dinsdag 19 juni maakte de zeiltocht voor de drie zeebonken Rob Kloosterman, Freek Beffers en André Kerkhof over het Markermeer wel heel erg rustig.

André Kerkhof

Direct na vertrek uit de jachthaven van Naarden kwam het gesprek bij de Hollandse Brug al op de plannen van Rijkswaterstaat om 150 m verderop een tijdelijke pontverbinding te creëren. Daar kunnen ook vrachtwagens gebruik van maken, nu voor hen de Hollandse Brug verboden terrein is. De tijdelijke aanvoerweg gaat dwars door natuurgebied. Rob (hij is niet voor niets coördinator Natuurbescherming) heeft daar in enkele uren tijd ruim 30 soorten broedvogels waargenomen, maar dat schijnt voor Rijkswaterstaat van minder belang te zijn.

Onderweg werden de gebruikelijke waarnemingen gedaan: de Kleine Mantelmeeuw, de Knobbelzwaan, de Kokmeeuw, een enkele Visdief en natuurlijk diverse

“treintjes” Aalscholvers. Met de motor van het zeiljacht “Vrijheid” bijgezet, was de aankomst in de sluis van het aquaduct bij Enkhuizen in de Houtribdijk al vroeg in de middag. Besloten werd om door te varen, want op het IJsselmeer stond meer wind om te zeilen. Niet dus. In de verte doemde De Kreupel op: het eiland waar de tocht om ging. Visdiefjes vlogen al af en aan.

Het natuureiland De Kreupel is aangelegd op een zandige ondiepte, 4 kilometer ten noorden van Andijk. Het project bestaat uit kale zandplaten van totaal circa 20 hectare. De zandplaten worden omringd door een gordel van ondiep water met incidenteel wat rietbegroeiing. Het totale project betreft een eilandenrijk van ongeveer 1500 meter lang en 500 meter breed (± 70 hectare). De Kreupel is aangelegd om de voedselbronnen voor de vogels beter bereikbaar te maken. De locatie is zodanig gekozen dat de afstand tot de voedselbronnen voor deze vogels zo klein mogelijk is. Het natuurontwikkelingsproject biedt aan broeders op kale grond, zoals bijvoorbeeld: de Visdief, de Dwergstern en de Kleine Plevier een rustplaats en vormt daarnaast ook een ongestoord broedgebied. De Kreupel

dient tevens als luwtegebied voor wintergasten die met name op driehoeksmosselen foerageren, bijvoorbeeld voor duikeenden zoals de Kuifeend en Tafeleend. Het project De Kreupel is in juni 2004 opgeleverd. Voor het project is circa 3 miljoen m³ zand gebruikt afkomstig uit de Vaarweg Amsterdam-Lemmer. De vaarweg is op diepte gebracht, om deze bevaarbaar te maken voor schepen met een diepgang tot 3,5 meter. Staatsbosbeheer houdt de zandplaten kaal voor de vogels en telt de verschillende soorten die er broeden en rusten.

Er zijn al duizenden broedparen van de Visdief op het eiland waargenomen. Daarnaast blijkt dat De Kreupel een belangrijke slaappleaats heeft geboden aan de Zwarte Stern.

Vreemd is het dat dit kwetsbare gebied ook moet voorzien in een recreatieve bestemming. Aanlegvoorzieningen bij het vogeleiland worden aangelegd op een zodanig wijze dat er voor de watersporter een aantrekkelijk en beschut nieuw vaardoel ontstaat en het uitbundige vogelleven op het vogeleiland zelf schijnbaar niet verstoord wordt. Er komt aan de zuidwestpunt van het vogeleiland, op afstand van het vogeleiland zelf, een aanlegsteiger voor zo'n 20 jachten en een enkel charterschip, met een grasveldje en een golfkering, zodat je er bij de overheersende wind beschut kunt liggen. De enige voorziening is een uitkijkpunt vanwaar je het vogelleven kunt bestuderen. Staatsbosbeheer is de beheerder van het vogeleiland; leden van watersportvereniging De Kreupel in Andijk zullen betrokken worden bij het beheer en de exploitatie van de aanlegsteiger.

De bestemming voor de eerste overnachting werd Medemblik, een gezellig havenplaatsje met prima voorzieningen. Freek was al direct verdwenen en tijdelijk spoorloos, maar meldde zich weer. Gegeten werd op de boot. Op de wal werd na een toeristische wandeling nog even nagepraat in een gezellige bruine kroeg. De bediening door Jacqueline was attent in de sfeer van “Op de blanke top der duinen”. Freek wilde niet het ezelsbruggetje verklappen hoe hij haar naam kon onthouden.

Kreupel

foto: André Kerkhof

Slapen aan boord heeft wel iets: de een loopt te spoken, de ander ligt zo ongeveer bewusteloos. Maar de ochtend bracht brood met gebakken ei met of zonder spek, een gekookt ei, thee en koffie. De dag kon beginnen. De wind was toegenomen: ZZW 4, de golfjes werden soms golven. Op de fok dan maar naar De Kreupel, een heerlijk tochtje. Steeds meer Visdieven meldden zich, evenals de gebruikelijke treintjes Aalscholvers. Een Houtduif wilde landen aan boord, maar zag er toch van af. Omgevaren werd naar de luwte van het eiland en nog voor de in het water gestoken visstaken werd het anker uitgegooid. Het uitzicht was mooi, over het eiland heen zag je de kerktoeren van Andijk en natuurlijk ook windmolens. Maar we kwamen voor de vogels. Visdieven. Niet een paar, maar duizenden. Zittend, broedend, slapend, ruiend op het witte zand, af en aan vliegend, foeragerend, buitlend, herrie en ruzie makend. Maar ook Aalscholvers, Bergeenden, Meerkoeten, Kokmeeuwen, Wilde Eenden, Futen. Maar geen Zwarte Sterns, geen Zwartkopmeeuwen. Ondanks de luwte danste de boot op de golven, foto's maken was een probleem. De telescoop kon geen diensten bewijzen. De terugweg werd

aanvaard, op weg naar Enkhuizen. Een Zuiderzeestadje, met zijn gezellige binnenhaven, het Zuiderzeemuseum, zijn winkelstraatjes met historische panden, het standbeeld van de schilder Potter (ja, van de Stier van Potter) bij de Drommedaris. Gegeten werd in de Mastenbar met uitzicht over de vaargeul richting sluis. En dat niet alleen: druk foeragerende visdieven op de achtergrond, honderden, niet even, maar constant vliegend, duikend, jagend, vissend.

De laatste dag al weer, Freek werd teruggeroepen van een grote verkenning van de jachthaven. De terugreis naar huis werd aanvaard, de sluis werd in

Freek Beffers, foto: A. kerkhof

omgekeerde richting genomen. Het weerbericht voorspelde niet veel goeds: regen, wind, onweer. De wind was matig, maar wel pal tegen. Dus de motor maar aangezet en varen maar. Langs de kust van Noord-Holland, langs het Hoornse Hop, langs het Paard van Marken, langs het eiland Pampus. Met de Hollandse Brug in zicht kwam de eerste regen de laatste tien minuten van de tocht op ons neer. Aangekomen in de haven plensde het, het goot. Dan ga je niet direct naar huis, er was nog eten aan boord: blote mannetjes in het gras (witte bonen uit blik, verse snijbonen en zowaar ook nog een rookworst, een echt zeemansmaal).

Het was een mooie tocht geweest, veel gezien en veel meegemaakt, wat minder waargenomen. Die wordt binnenkort vast herhaald. Een aanrader!